

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และข้อเท็จจริง โดยอาศัยระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัญหาอย่างมีระบบ ปกติหลักการสรุปที่ใช้ข้อเท็จจริงและตรรกวิทยาเป็นแนวทางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องมากที่สุด ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัญหาที่เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง (ประคอง กรรณสูต 2525 : 1) กล่าวคือ การวิจัยจะต้องประกอบด้วยลักษณะ 3 ประการ คือ (บุญธรรม กิจปรีชาวิสุทธิ 2521 : 2)

1. เป็นการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริง
2. เป็นการกระทำที่มีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน เป็นไปตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์
3. เป็นการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน

✓ ขั้นตอนที่สำคัญของการดำเนินการวิจัยหรือกระบวนการวิจัยนั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 7 ขั้นตอน (Borg WR. and Gall MD. 1971 : 5) ดังนี้

1. ตระหนักถึงปัญหา
2. ให้คำนิยามของปัญหาให้ชัดแจ้ง ใ้คำที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง
3. กำหนดสมมติฐานในการวิจัย
4. พิจารณาเทคนิค หรือ เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการทราบ

5. ค่าเนิการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่เหมาะสม
7. สรุปผลการวิจัยโดยอาศัยข้อมูลเป็นหลัก

จากขั้นตอนของกระบวนการวิจัยดังกล่าว จะเห็นว่าผู้วิจัยจำเป็นต้อง -
 ตัดสินใจว่าจะเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการทราบด้วยเครื่องมือหรือเทคนิควิธีอย่างไร
 จึงจะเหมาะสมที่สุด ถ้าผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือหรือเทคนิควิธีที่ไม่เหมาะสมในการ
 เก็บรวบรวมข้อมูลก็จะมีผลทำให้ข้อสรุปของการวิจัยนั้น ๆ ขาดความเชื่อถือไปอย่าง
 มากโดยปกติเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละวิธีก็มีข้อดีและข้อจำกัดในการใช้
 แตกต่างกันไป เทคนิคการใช้แบบสอบถามเป็นเทคนิคที่ผู้วิจัยนิยมใช้กันมากดังที่
 อุทุมพร ทองอุไทย (2520 : 3) กล่าวว้ การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์
 เกือบร้อยละ 80 นิยมใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ เนื่องจากแบบสอบถามนั้น
 สามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวางกว่าเทคนิคอย่างอื่น ผู้วิจัยสามารถถามคำถาม
 ได้อย่างครอบคลุม ประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ในกรณีที่ตัวอย่างประชากรมีจำนวนมาก หรืออยู่อย่างกระจัดกระจาย / วิธีการที่ผู้วิจัย
 ส่งแบบสอบถามไปให้ตัวอย่างประชากรและการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ตัวอย่าง -
 ประชากรตอบเสร็จแล้วนั้น โดยทั่วไปนิยมปฏิบัติกันอยู่ 2 วิธี (บุญธรรม กิจปรีคาบวิสุตย์
 2521 : 192) คือ

1. การส่งแบบสอบถามโดยการนำไปส่งเอง (Self - administered questionnaire) วิธีนี้ไม่ค่อยมีปัญหายุ่งยากมากนัก เพียงแต่ผู้วิจัยหรือผู้ที่รู้จัก
 คุณเคยทำหน้าที่แทนผู้วิจัยก็ได้ เป็นผู้นำส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
2. การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (Mailed - questionnaire)
 วิธีนี้ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามไปให้ตัวอย่างประชากรทางไปรษณีย์แถมเมื่อตัวอย่าง -
 ประชากรตอบเสร็จแล้ว ก็ส่งแบบสอบถามนั้นกลับคืนทางไปรษณีย์เช่นเดียวกัน ทั้งนี้
 ผู้วิจัยจะต้องอำนวยความสะดวกในการส่งกลับคืนโดยเตรียมซองติดแสตมป์พร้อมทั้ง
 จาหน้าของถึงผู้วิจัยไว้อย่างเรียบร้อย

ปัญหาที่สำคัญที่พบในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ก็คือ ตัวอย่างประชากรส่งแบบสอบถามกลับคืนในอัตราค่อนข้างต่ำ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2522 : 11) กล่าวจำ " ในสหรัฐอเมริกาที่มีผู้ศึกษาพบว่าโดยเฉลี่ยมีผู้ตอบแบบ - สอบถามและส่งกลับคืนร้อยละ 65 และมีการวิจัยแบบบรรยายหลายเรื่องไม่รายงานว่ อัตราการตอบเป็นเท่าไร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีค่าต่ำมากก็เป็นได้ " เมื่อพิจารณาข้อ จำกัดของการใช้แบบสอบถามแล้ว จะเห็นว่า การได้รับแบบสอบถามกลับคืนในอัตรา ที่ต่ำนั้นเป็นข้อจำกัดที่สำคัญที่สุดของการใช้แบบสอบถาม เพราะทำให้ได้ข้อมูลที่ขาดความ เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ดังนั้นจึงควรที่จะได้แสวงหาวิธีการที่จะเพิ่มอัตราการตอบ แบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ให้สูงขึ้นโดยมีความเชื่อว่า ยิ่งได้รับอัตราการตอบแบบ - สอบถามสูงขึ้นเท่าใดก็จะทำให้ผลการวิจัยเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้นเท่านั้น (Leslie Kanuk and Conrad Berenson 1975 : 440)

วิธีการที่จะกระตุ้นการตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ให้สูงขึ้นนั้น นอก - จากจะต้องวางแผนในการสร้างตัวแบบสอบถามให้ดีแล้ว ยังอาจใช้เทคนิคอื่น ๆ ประกอบ เช่น การทำให้รูปลักษณะภายนอกของแบบสอบถามสะกดตาน่าสนใจ หรือประทับใจ - ผู้ตอบ การใช้กระดาษสีต่าง ๆ แทนกระดาษสีขาวซึ่งเป็นสีของกระดาษที่คนทั่วไปคุ้นเคย การกำหนดขนาดของแบบสอบถามให้สั้นกระชับรัดกุม และถามเฉพาะประเด็นที่สำคัญ ๆ เพื่อไม่ให้ผู้ตอบเสียเวลามาก , การจัดหน้า , การให้สิ่งตอบแทน , การออกจดหมาย นำตาลออกจนวิธีการคิดตามแบบต่าง ๆ เป็นต้น

ในประเทศไทยได้มีผู้วิจัยทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการ เพิ่มอัตราการตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ไว้ ดังนี้ การจัดหน้าและพิมพ์ข้อความ จะทำให้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมากที่สุด (วิจิตรวาทะ ประสาทเวทย์กุล , 2522) การให้ของตอบแทนแก่ผู้ตอบก็มีผลทำให้ได้รับแบบสอบถามคืนมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับของ ตอบแทน (อัญชลี คงมั่น 2522) - อัตราการตอบแบบสอบถามที่ไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ สูงกว่าอัตราการตอบแบบสอบถามที่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ และอัตราการตอบแบบสอบถาม ที่ผู้ตอบไม่ต้องลงชื่อ สูงกว่าอัตราการตอบแบบสอบถามที่มีผู้ตอบต้องลงชื่อ (สุภาพร โทแสงกุล 2522) แบบสอบถามพิมพ์ด้วยกระดาษสีได้รับกลับคืนมากกว่าแบบสอบถาม

พิมพ์ด้วยกระดาษขาว และควรใช้ประมาณ 4 - 8 หน้า พิมพ์ด้วยกระดาษสีเขียว หรือสีฟ้า (วิไลวรรณ สากรวิมล 2522)

ในต่างประเทศได้มีการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคต่าง ๆ ในการเพิ่มอัตราการตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ยังได้มีการศึกษาเกี่ยวกับสถานที่ที่รับแบบสอบถามด้วย เช่น Alutto, J.A. (1970 : 430 - 432) ได้ทำการวิจัยพบว่า " อัตราการตอบแบบสอบถามปลายปิด (closed - ended questions) ไม่ขึ้นอยู่กับสถานที่ที่ส่งไปไม่ว่าจะไปที่บ้านหรือที่ทำงานของผู้ตอบก็ตาม แต่ในกรณีที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแล้ว (open-ended questions) การส่งแบบสอบถามปลายเปิดไปให้ผู้ตอบที่ทำงานได้รับตอบคืนสูงกว่าส่งไปให้ที่บ้าน " นอกจากนี้ในเรื่องของลักษณะจกหมายนำ ก็ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้เช่นกัน อาทิเช่น Snelling WR. (1969 : 126 - 129) ได้ทำการทดลองในเรื่องจกหมายนำและจกหมายติดตามโดยใช้ตัวอย่างประชากรเป็นบัณฑิตจากคณะศิลปศาสตร์ จำนวน 1,452 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามโดยแบบจกหมายที่มีลายเซ็นของอาจารย์ที่ใกล้ชิดบัณฑิตเหล่านั้น และมีจกหมายติดตามมากที่สุด 3 ครั้ง ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนร้อยละ 92 ในเวลา 2 เดือน

จากงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานที่รับแบบสอบถามและบุคคลที่ออกจกหมายนำและจกหมายติดตาม เพื่อเพิ่มอัตราการตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ดังกล่าว นั้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า ในสังคมไทยซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากต่างประเทศนั้น สถานที่รับแบบสอบถาม คือที่บ้านกับที่ทำงาน (โรงเรียน) จะมีผลต่ออัตราการตอบแบบสอบถามของครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาหรือไม่ และบุคคลที่ออกจกหมายนำและจกหมายติดตามนั้น ซึ่งโดยปกติจากผู้วิจัยขอรองให้หัวหน้าสถานศึกษาช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือหัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลแทน ผู้วิจัยนั้นอาจจะทำให้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมามาก เนื่องจากหัวหน้าสถานศึกษามีความใกล้ชิดกับครู-อาจารย์ในโรงเรียนมากกว่าบุคคลอื่นและหัวหน้าสถานศึกษานั้นเป็นบุคคลที่อ่านารสูงสุด ในสถานศึกษานั้นๆ ด้วย แต่ข้อมูลที่ได้อาจได้จากแบบสอบถามอาจคลาด -

เคลื่อนจากความ เป็นจริงได้ ถ้าเนื้อหาในแบบสอบถามนั้นเป็น เรื่องที่อาจมีผลสะท้อนต่อ
 ตัวผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามอาจจะตอบด้วยความไม่จริงใจ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย
 จึงเห็นว่าการที่จะขอร้องให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลอาจทำให้ผลการ
 วิจัยเกิดความคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาลักษณะบุคคลที่
 จะออกจกหมายนำและจดหมายติคคามโดยบุคคลนั้นๆไม่มีอำนาจที่จะส่งผลกระทบต่ตัวผู้
 ตอบแบบสอบถาม แต่อาจทำให้เกิดความเกรงใจในระคับที่แตกต่างกันคามลักษณะของ
 สังคมไทยที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ดังนั้นบุคคลที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะนำมาศึกษาในการออก
 จกหมายนำและจดหมายติคคาม คือ

1. หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมโรงเรียน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการซึ่ง
 เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยการศึกษาและอยู่ในสังกัดเดียวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
 แต่ไม่มีอำนาจที่จะสั่งการในสิ่งที่เป็นผลกระทบต่ตัวผู้ตอบโดยตรงได้
2. หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นบุคคลที่มี
 บทบาทเกี่ยวกับการวิจัยการศึกษา เช่นกันแต่อยู่คนละสังกัดกับผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ตัวผู้วิจัยเอง เป็นบุคคลที่ไม่มีบทบาทหรือหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยในหน่วยงาน
 โดยตรง

จากลักษณะของบุคคลที่ออกจกหมายนำและจดหมายติคคามดังกล่าวผู้วิจัยต้องการ
 ศึกษาว่าจะมีผลต่ออัตราการตอบแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์หรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ผู้วิจัยเห็นว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ของงานวิจัยต่างๆที่ใ้การเก็บรวบรวม
 ข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เปรียบเทียบอัตราการตอบแบบสอบถามของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจาก
 แบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ไปยังที่บ้าน กับที่ทางจน(โรงเรียน)ของผู้ตอบ
2. เปรียบเทียบอัตราการตอบแบบสอบถามของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจาก
 แบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์โดยมีจดหมายนำและจดหมายติคคามที่ออกโดยบุคคลที่ต่างกัน
 คือ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมโรงเรียน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, หัวหน้าภาควิชา-
 วิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และตัวผู้วิจัยเอง

สมมติฐานของการวิจัย

จากการวิจัยของ Alutto J.A. (197๑:430-432) พบว่า "อัครการตอบแบบสอบถามปลายเปิดไม่ขึ้นอยู่กับสถานที่ที่ส่งไปไม่ว่าจะส่งไปที่บ้านหรือที่ทำงานของผู้ตอบก็ตาม แต่ในกรณีที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแล้ว การส่งแบบสอบถามปลายเปิดไปให้ผู้ตอบที่ทำงานได้รับตอบคืนสูงกว่าส่งไปให้ที่บ้าน" สำหรับในสังคมไทยนั้นมีสภาพที่แตกต่างจากสังคมในต่างประเทศ ดังที่ Wendell Blanchard (1958:479 - 485) ได้บรรยายเกี่ยวกับบุคลิกภาพของคนไทยว่ามีความเกรงใจสูงและชอบช่วยเหลือผู้อื่นผิดหวัง ผู้วิจัยจึงมีความเชื่อว่ในสังคมไทยนั้น สถานที่รับแบบสอบถามก็น่าจะมีอิทธิพลต่ออัครการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานข้อที่ 1 ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังที่บ้านกับที่โรงเรียนจะมีอัครการตอบแบบสอบถามกลับคืนแตกต่างกัน

ในการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์นั้นโดยปกติผู้วิจัยจะแนบจดหมายนำหรือจดหมายติดคามไปพร้อมกับแบบสอบถามด้วย เพื่อเป็นการแนะนำตัวผู้วิจัย, เรื่องราวที่จะวิจัย ตลอดจนชี้แจงถึงวิธีการตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าบุคคลที่จะลงลายมือชื่อในการออกจดหมายนำและจดหมายติดคามนั้นน่าจะมีผลต่ออัครการตอบกลับคืนของแบบสอบถาม ซึ่งในการวิจัยนี้บุคคลที่ออกจดหมายนำและจดหมายติดคามที่จะศึกษามี 3 คน คือ

1. หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมโรงเรียน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยต่างๆในโรงเรียนและอยู่ในสังกัดเดียวกับผู้ตอบแบบสอบถาม(ครู-อาจารย์) ซึ่งอาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผลการวิจัยดังกล่าวน่าที่จะมีประโยชน์สะท้อนกลับคืนมายังตัวผู้ตอบหรือหน่วยงานที่ผู้ตอบสังกัดอยู่โดยตรง
2. หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเช่นเดียวกัน แต่อยู่คนละสังกัดกับผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งอาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผลประโยชน์ที่จะได้จากการศึกษาวิจัยนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษาโดยส่วนรวม
3. ตัวผู้วิจัยเองซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่มีบทบาทหรือหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัยของหน่วยงานโดยตรงแต่อย่างใด

จากลักษณะบุคคลที่ออกจกหมายนำและจดหมายติดตามที่ต่างข้างกัน ทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่าบุคคลที่ออกจกหมายนำและจดหมายติดตามที่ต่างกันน่าจะทำให้เกิดความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามต่างกันด้วย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานข้อที่ 2 ดังนี้
 สมมติฐานข้อที่ 2 บุคคลที่ออกจกหมายนำและจดหมายติดตามที่ต่างกันจะทำให้ อัตราการตอบแบบสอบถามกลับแตกต่างกัน.

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู-อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สายสามัญ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526

2. ศึกษาเฉพาะตัวแปรคู่ต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 สถานที่รับแบบสอบถาม

2.1.1.1 ที่บ้าน

2.1.1.2 ที่โรงเรียน

2.1.2 บุคคลที่ออกจกหมายนำและจดหมายติดตาม

2.1.2.1 หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมโรงเรียน

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2.1.2.2 หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1.2.3 ตัวผู้วิจัย

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ

อัตราการตอบแบบสอบถาม

ข้อกกลงเบื้องต้น

1. การบริการของไปรษณีย์ในเขตกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน
2. ตัวอย่างประชากรมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับวิธีการแจกพฤติกรรมของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาทุกคน

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

1. ผู้วิจัยพบว่า มีแบบสอบถามบางฉบับสูญหายในระหว่างการส่งและตัวอย่างประชากรบางคนย้ายสถานที่ทำงานหรือที่พักอาศัย หรือไปศึกษาต่อจึงไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืน ซึ่งอาจทำให้อัตราการตอบแบบสอบถามคลาดเคลื่อนไปบ้าง

2. ระบบบริหารโรงเรียนที่ต่างกันทำให้มีผลต่อระบบบริการไปรษณีย์ - ภายในโรงเรียนตลอดจนความกระตือรือร้นของตัวอย่างประชากรในการตอบแบบสอบถามต่างกัน ซึ่งมีผลทำให้อัตราการตอบกลับของตัวอย่างประชากรต่างกันด้วย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

อัตราการตอบ	หมายถึง	อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ
โรงเรียน	หมายถึง	สถานศึกษาที่เปิดสอนวิชาสามัญระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
จดหมายนำ	หมายถึง	จดหมายซึ่งกล่าวแนะนำตัวผู้วิจัย, เรื่องราวที่จะวิจัย ตลอดจนชี้แจงถึงวิธีการตอบแบบสอบถาม
จดหมายติดตาม	หมายถึง	จดหมายทวงถาม หรือติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ส่งกลับคืนมาตามกำหนดเวลา
แบบสอบถาม	หมายถึง	แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับเรื่องวิธีการแก้พฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา